

Sygn. akt III RC 6/16

WYROK

W (...)

Dnia 3 marca 2016 roku

Sąd Rejonowy w Łowiczu w Wydziale III Rodzinnym i Nieletnich

w składzie:

Przewodnicząca: SSR Honorata Wójcik

Protokolant: sekr. sąd. Barbara Salamondra

po rozpoznaniu na rozprawie w 2 marca 2016 roku

sprawy z powództwa T. P.

przeciwko I. P.

o ustanowienie przez Sąd rozdzielenia majątkowej

1) oddala powództwo

2) zasądza od T. P. na rzecz Inny P. kwotę 360 (słownie: trzysta sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego

Sygn. akt III RC 6/16

UZASADNIENIE

Powód T. P. w pozwie z dnia 08 stycznia 2016 roku wniósł o ustanowienie rozdzielenia majątkowej między nim a pozwaną Inną P. z dniem 1 września 2013 roku. W uzasadnieniu pozwu podniósł, że utracił kontrolę nad czynnościami żony dotyczącymi składników majątku wspólnego, pozwana nie informuje go ani o podejmowanych czynnościach ani o stanie składników majątku wspólnego będących w jej władaniu. Podniósł, że między stronami nastąpił rozkład więzi małżeńskich przez zerwanie relacji emocjonalnych i gospodarczych oraz kontaktów fizycznych.

pozew – k. 2-4)

Pozwana w odpowiedzi na pozew i na rozprawie nie uznała powództwa, wniosła o jego oddalenie. Podniosła, że brak jest uzasadnionych powodów do ustalenia rozdzielenia majątkowej bowiem wszystkie podejmowane przez pozwaną czynności są powodowi wiadome.

(odpowiedz na pozew k. 17, 17-odwrot , protokół rozprawy – k. 29)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód T. P. zawarł w dniu 23 grudnia 2010 roku w Urzędzie Stanu Cywilnego w Ł. związek małżeński z pozwaną Inną P.. Strony nie zawierały umów majątkowych, nie toczy się wobec żadnego z nich postępowanie upadłościowe. Między stronami w Sądzie Okręgowym w Łodzi toczy się postępowanie o rozwód. Nie była między stronami orzeczona separacja. Strony nadal mieszkają razem, prowadzą wspólne gospodarstwo domowe. Powód dokonuje opłat za energię elektryczną, podatki, wywóz śmieci. Jedzenie kupują wspólnie, raz jedno z małżonków, raz drugie, ale po zakupy jeżdżą wspólnie. Strony od początku małżeństwa posiadały odrębne rachunki bankowe. Każde z nich samodzielnie

rozporządzało swoimi pieniędzmi i żadne z nich nie miało kontroli nad finansami drugiego małżonka . Kupowali naprzemiennie do domu potrzebny sprzęt rtv i agd, np. meble kuchenne i kuchnię kupiła pozwana a powód sprzęt rtv, powód kupił komputer, a pozwana dała pieniądze na telewizor. Kupili wspólnie drzwi , okna do domu oraz samochód o. (...) . Pozwana wyjeżdżała systematycznie do pracy w Norwegii , gdzie przebywała po kilka miesięcy w roku. Zarobione tam pieniądze stanowią jej źródło utrzymania. Powód prowadzi gospodarstwo rolno-sadownicze, kilkakrotnie wyjeżdżał również z pozwaną do pracy w Norwegii, wówczas to ona płaciła za jego bilety i utrzymanie , tak, że zarobione pieniądze w całości powód zatrzymywał do swojej dyspozycji.

Za zarobione tam pieniądze powód kupował maszyny i urządzenia do gospodarstwa rolnego, bronę talerzową , kosiarkę rotacyjną i świder.

Strony nie mają wspólnych dzieci , ale pozwana z poprzedniego związku ma dzieci mieszkające na Ukrainie. Pozwana pomaga dzieciom , wysyła im pieniądze. Jej dzieci również przyjechały pomagać w pracy w sadzie powoda w sierpniu i we wrześniu 2015 roku , za co otrzymały zapłatę. Powód kilkakrotnie na prośbę pozwanej wysyłał dzieciom pozwanej pieniądze ,kiedy one ich potrzebowały ,a pozwana przebywała w Norwegii. Początkowo powód pobierał pieniądze z konta pozwanej , ale ta cofnęła mu upoważnienie , kiedy powód odmówił udzielenia jej upoważnienia do jego konta.

W dniu 1 września 2013 roku strony wracając z giełdy gdzie sprzedali zebrane owoce, zatrzymały się w B.. Wówczas pozwana nabyła tam za pieniądze zarobione w Norwegii samochód L. (...) za kwotę 8.000 złotych , przy akceptacji powoda i pomocy rodziny powoda.

Powód wystąpił o ustanowienie rozdzielności majątkowej z datą zgodna z datą kupna samochodu , argumentując , że pozwana wydała zarobione pieniądze na samochód , podczas gdy powinna jemu je oddać bowiem on wysyłał pieniądze jej dzieciom a pozwana obiecała mu je zwrócić. Dzieci pozwanej są już dorosłe , powinny się usamodzielnic a nie korzystać z pomocy matki .Nadto , nabył on po tej dacie maszyny rolnicze , którymi w razie rozwodu nie chce się z pozwana dzielić.

Pozwana argumentowała , że decyzja o zakupie samochodu była ich wspólna ,a pieniądze które wysyłał powód dla jej dzieci , z pewnością mu oddała , bo kupowała mu ubrania , żywość, utrzymywała w Norwegii, co pozwoliło powodowi zarobione tam pieniądze w 100 procentach przeznaczyć na zakup maszyn, podczas gdy ona, po opłaceniu kosztów utrzymania ich oboje i zakupie biletów miała do swojej dyspozycji zaledwie 50 procent zarobionych pieniędzy .Podniosła , że pomaga dzieciom , ponieważ tego potrzebują, a z zakupionego w 2013 roku samochodu korzystają oboje. Pozwana podniosła , że funkcjonowanie małżeństwa stron nie uległo zmianie , a wytoczona sprawa i sprawa o rozwód ma związek z tym , że pokłóciła się z rodziną męża.

(dowód: odpis skrócony aktu małżeństwa – k. 14, zeznania stron i świadków M. P. i A. N. – k. 29-32v)

Sąd uznał za wiarygodny zgromadzony w niniejszej sprawie materiał dowodowy w postaci dowodów pośrednich ze złożonych dokumentów, pism oraz dowodu z zeznań stron oraz świadków i oparł się na nim, dokonując ustaleń faktycznych. Dowody te nie były kwestionowane przez strony, potwierdzają i precyzują fakty przez nie przedstawiane, nie budzą wątpliwości co do swej wiarygodności. Sąd dał wiarę zeznaniom powódki i pozwanego. W zakresie okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy zeznania stron były spójne i logiczne. Znajdowały odzwierciedlenie w treści dokumentów. Wypada zauważyć, iż stan faktyczny nie był sporny pomiędzy stronami , odmienna natomiast była ich interpretacja zaistniałych zdarzeń i wzajemnych relacji.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo T. P. o ustanowienie rozdzielności majątkowej między nim a jego żoną Inną P. z datą wsteczną, to jest od dnia 01 września 2013 roku nie zasługuje na uwzględnienie.

Z dniem 23 grudnia 2010 roku, to jest z chwilą zawarcia małżeństwa, powstała między T. P. a Inna P. z mocy ustawy, na podstawie art. 31 § 1 k.r.o., wspólność majątkowa, nazwana przez ustawodawcę wspólnością ustawową. Wspólność

ustawowa stanowi ustrój majątkowy preferowany przez prawodawcę, jednak nie jest on obligatoryjny. Przepisy Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego pozwalają na inne ukształtowanie tego ustroju, a mianowicie na rozszerzenie lub ograniczenie wspólności, a nawet na jej wyłączenie. Mogą tego dokonać sami małżonkowie, stosownie do art. 47 § 1 k.r.o., a w braku ich zgody sąd na żądanie jednego z małżonków w trybie art. 52 k.r.o. Zgodnie z przywołanym art. 52 § 1 k.r.o., z ważnych powodów każdy z małżonków może żądać ustanowienia przez sąd rozdzielnosci majątkowej. Rozdzielnosc majątkowa powstaje z dniem oznaczonym w wyroku, który ją ustanawia. W świetle art. 52 § 2 zdanie drugie k.r.o., w wyjątkowych wypadkach sąd może ustanowić rozdzielnosc majątkową z dniem wcześniejszym niż dzień wytoczenia powództwa, w szczególności, gdy małżonkowie żyli w rozłączeniu. Ustanowienie przez sąd rozdzielnosci majątkowej na podstawie art. 52 k.r.o. możliwe jest wbrew woli jednego z małżonków, dlatego też może nastąpić tylko w razie istnienia ku temu ważnych powodów. Ustawa nie definiuje pojęcia ważne powody, jednakże w doktrynie i orzecznictwie przyjmuje się, że pod pojęciem tym rozumieć należy takie okoliczności, które powodują, że w konkretnej sytuacji faktycznej wspólność ustawowa przestaje służyć dobru drugiego z małżonków oraz dobru założonej przez małżonków rodziny, a wręcz dalsze jej trwanie zagraża interesom drugiego małżonka (tak między innymi Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 20 czerwca 2000 roku, III CKN 287/00, LexPolonica nr 379815; M. Sychowicz [w:] K. Piasecki (red.), Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz, Warszawa 2006, komentarz do art. 52, tezy 14 i nast.).

Sąd Najwyższy wielokrotnie w swych orzeczeniach wskazywał, iż ważny powód uzasadniający ustanowienie rozdzielnosci majątkowej może stanowić separacja faktyczna małżonków, uniemożliwiająca im współdziałanie w zarządzie majątkiem wspólnym i najczęściej zarazem stwarzająca zagrożenie interesów majątkowych jednego lub nawet obojga małżonków. Obojętne przy tym jest, czy zachodzi trwały i zupełny rozkład pożycia małżeńskiego. Z żądaniem ustanowienia rozdzielnosci majątkowej może wystąpić również to z małżonków, które jest wyłącznie winne separacji (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 1972 roku, III CRN 250/72, OSNCP 1973, nr 6 poz. 113; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 1997 roku, III CKN 51/97, OSNC 1997, nr 12, poz. 194; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 stycznia 2000 roku, II CKN 1070/98, Prokuratura i Prawo 2000, nr 4, poz. 30; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 czerwca 2004 roku, III CK 126/03, Monitor Prawniczy 2004, nr 13, s. 582).

W realiach rozpoznawanej sprawy w ocenie Sądu I instancji nie zachodzą ważne powody w rozumieniu art. 52 § 1 k.r.o. uzasadniające ustanowienie przez Sąd rozdzielnosci majątkowej pomiędzy stronami i to z data wsteczną. Strony nie znajdują się w faktycznej separacji, zamieszkują we wspólnym mieszkaniu, prowadzą nadal wspólne gospodarstwo domowe. Mimo, że małżonkowie obecnie nie podejmują wspólnie ważnych decyzji w kwestiach finansowych, łączy ich więź gospodarcza, wspólnie ponoszą koszty utrzymania, których reguły ponoszenia już znacznie wcześniej ustalili, w których każde z nich dysponuje samodzielnie zarobionymi pieniędzmi.

Konflikt między małżonkami ma źródło w pomocy udzielanej przez pozwaną jej dzieciom. W ocenie Sądu, pozwana ma prawo do pomocy swoim dzieciom, co jest zwyczajowo przyjęte i nie jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego, choć może powodować uszczuplenie majątku wspólnego. Nie można również takiego postępowania traktować jako trwonienia majątku. Pozwana pracuje, dzieli zarobione pieniądze na dzieci i męża, nie zabiera dla dzieci dochodów z gospodarstwa, a swoim zachowaniem powoduje, że wzrasta majątek w gospodarstwie, choćby o zakupione maszyny, którymi z kolei powód nie chce dzielić się z pozwaną co wyraźnie wyartykułował.

Fakt zakupu samochodu i brak rozliczenia z pieniędzy przez pozwaną z powodem nie jest również, zdaniem Sądu, wystarczającym ważnym powodem w rozumieniu art. 52 k.r.o. Powód przez dwa lata akceptował istniejący stan, korzystał z zakupionego samochodu, pozwolił dzieciom pozwanej na zarobkowanie w jego sadzie. Wskazuje to na fakt, że powód akceptował podjęte decyzje, nie potrafił długu z wynagrodzenia dzieci powódki, przez dwa lata nie podejmował żadnych kroków zmierzających do dokonania rozliczenia z pozwaną, w tym choćby ustanowienia rozdzielnosci majątkowej.

Sąd uznał, że faktycznym powodem wystąpienia przez powoda z niniejszą sprawą jest konflikt pozwanej z rodziną powoda, co może skutkować rozwiązaniem przez rozwód małżeństwa stron. Jednakże podjęcie działań w postaci niniejszego powództwa celem uniknięcia rozliczeń z pozwaną w zakresie nabytych maszyn nie tylko nie może stanowić

ważnego powodu w rozumieniu art. 52 krioop , ale wręcz jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Wprawdzie pozwana również powinna mieć świadomość , że pobrane wynagrodzenie należy do majątku wspólnego małżonków i decyzje o ich dyspozycji powinni małżonkowie podejmować wspólnie , ale obie strony już od dawna tego nie respektowały, nie rezygnując jednak ze współfinansowania wspólnego gospodarstwa domowego. Kwestie jednak dalszej pomocy dzieciom obie strony powinny uzgodnić wspólnie.

Podkreślić należy, że ważne powody przemawiające za ustanowieniem rozdzielnosci majątkowej powinny mieć charakter majątkowy, choć u ich źródeł mogą leżeć przyczyny natury osobistej. Mogą to być zatem okoliczności natury majątkowej, jak na przykład trwonienie przez współmałżonka dochodów lub dokonywanie czynności powodujących uszczerbek we wspólnym majątku. Zdaniem Sądu okoliczności takie w niniejszej sprawie nie występują.

Godzi się zauważyć, iż w piśmiennictwie wymienia się jako ważne powody uzasadniające ustanowienie rozdzielnosci majątkowej dysponowanie majątkiem przez jednego z małżonków z przeznaczeniem go na alkohol, gry hazardowe. Pojęcie ważnych powodów odnosi się do takich okoliczności i sytuacji, w których dalsze trwanie wspólności zagrażałoby interesom rodziny i interesom majątkowym drugiego małżonka. Można więc wskazać takie okoliczności, jak hulawczy tryb życia jednego z małżonków, uchylanie się od zarobkowania i nieprzyczynianie się do powstawania majątku, trwonienie majątku wskutek alkoholizmu, narkomanii, ulegania hazardowi itd. (T. Smoczyński, Prawo rodzinne i opiekuńcze, Warszawa 2005, s. 105).

Powyzsze przesłanki w niniejszej sprawie nie występują, a dalsze trwanie wspólności majątkowej między stronami nie stwarza zagrożenia dla interesów majątkowych stron. Nie jest więc zasadne ustanowienie rozdzielnosci majątkowej pomiędzy stronami, co skutkowało oddaleniem powództwa.

Mając na względzie powyższe ustalenia i rozważania, Sąd orzekł jak w sentencji.

Sąd orzekł o kosztach procesu na podstawie art.98 kpc , uznając ,że powód przy nie uwzględnieniu żądania jako strona przegrywająca winien uiścić na rzecz pozwanej koszty zastępstwa procesowego .